

Ontwikkelplan Handelingsbekwaam Sander Hartman

Context van het werk

Voor het vijfde jaar sta ik nu voor de klas op de Ulbe van Houten in Sint Annaparochie. Het is een mooie school met zo'n 720 leerlingen welke onderwijs genieten op onderwijsniveaus basis, kader, tl, havo en vwo. Havo en vwo onderbouw, deze leerlingen moeten na het derde schooljaar hun opleiding op een andere school afmaken. Ik geef dit jaar voornamelijk les aan de vmbo bovenbouw en de havo onderbouw. Drie en vier kader en twee en drie havo/vwo. Voor het eerst dit jaar heb ik een examenklas. Dit is mijn eigen mentorklas welke ik vanaf het derde jaar heb meegenomen naar het vierde jaar. Ik vind het fijn dat ik met mijn mentorklas hun examenjaar kan afsluiten. Sommige geef ik al drie jaar les en dan sluit je een mooie periode met hun af.

Zelf sta ik voor 0,8 FTE op papier en die andere dag benut ik voor de opleiding. Mijn lessen zijn verdeelt over vier dagen. Hierin heb ik 22 lessen en het mentoruur. Daarnaast ben je mentor, plan je veel coachgesprekken in om de lessen heen, en geef ik maatwerk. Leerlingen worden ingedeeld voor extra uitleg over wiskunde en kunnen hier hun vragen stellen. Voorwaarde is dat je goed gedrag in je reguliere lessen vertoont en opdrachten en huiswerk af hebt. Het is geen huiswerk instituut.

De school is een rustige campus met een dorpscultuur. Er is veel aandacht voor goed gedrag en dat zie je terug in de school door de PBS-methode (Positive Behavior Support). Daarnaast hangt er in de school ook een mooie spreuk van een oud docent. "het mooiste wat je woorden kan is jezelf", deze spreuk doet wel recht aan het gedachtegoed van de school. Met talentstromen en excellentievakken worden leerlingen uitgedaagd om hun talenten te benutten.

Pedagogisch bekwaamheid.

In mijn lessen viel me op dat sommige leerlingen last hadden van het gedrag van andere leerlingen. Ik bedoel hiermee dat de leerlingen in de klas elkaar afleiden door te praten, overleggen en het bespreken van andere onderwerpen. Hierdoor gaan niet alle leerlingen met de wiskunde opdrachten aan de gang en dit resulteert op de langere termijn in mindere cijfers op een toets. Sommige leerlingen zijn beter in wiskunde dan de andere en hebben minder opdrachten nodig. Andere leerlingen hebben juist veel baat bij opdrachten zodat ze de leerstof onder de knie krijgen.

Leerdoel

Ik wil mijn pedagogisch bekwaamheid verder ontwikkelen zodat de leerlingen die het nodig hebben ook de tijd en ruimte krijgen om hun opdrachten te maken. Het klassenmanagement in mijn lessen vind ik goed op orde. Deze feedback krijg ik ook terug van de vlootshow die er per half jaar op school wordt uitgevoerd. Ik wil me nu meer gaan ontwikkelen op leerling niveau. Per leerling hun behoefte kunnen aanbieden in de klas door mijn handelen.

Wanneer ben ik tevreden en heb ik mijn doel bereikt?

Ik ben tevreden als ik merk dat iedereen ongestoord aan het werk is in de klas. Voor de leerlingen die het nodig heeft een sfeer is dat hij/zij aan het werk kan zonder dat er leerlingen zijn die hen afleiden. Overleggen met elkaar over een opdracht is prima natuurlijk, gesprekken die leerlingen afleiden niet. Hier moet ik dan ingrijpen en corrigeren. Duidelijk aan de klas aangeven voor wie en waarom er bepaalde instructies gelden.

Welke literatuur kan mij helpen?

Metis-onderwijsadvies (2024) Pedagogisch handelen en klassenmanagement.

<https://metis-onderwijsadvies.nl/kennisbank/pedagogisch-handelen-en-klassenmanagement/>

Welke activiteiten ga je ondernemen?

- Leerlingen apart zetten die het fijn vinden om zelfstandig te werken zonder afgeleid te worden. Dit heb ik onderzocht tijdens de coachgesprekken.
- In de les aangeven waarom leerlingen apart zitten of niet naast elkaar en waarom dat gebeurt.
- Tijdens de les leerlingen corrigeren die toch afleidend gedrag vertonen. Ze mogen rustig samenwerken aan de opdrachten maar als het te gezellig wordt grijp ik in.
- Leerlingen die goed gedrag vertonen en klaar zijn met hun opdrachten belonen.

Welke hulp heb ik nodig om dit doel te bereiken?

Ik heb de hulp nodig van mijn werkplekbegeleider. Om regelmatig te sparren over dit onderwerp kan ik feedback ontvangen hoe zij het ervaart in de klas. Ze heeft tips en advies over situaties in de klas.

Waar wil ik feedback op hebben en van wie?

Graag wil ik feedback hebben van mijn collega's tijdens de lesbezoeken die op school plaatsvinden. Ik wil weten of ze ook ervaren dat de leerlingen in de klas in een leermodus zitten en met hun opdrachten bezig zijn. Daarnaast wil ik graag feedback van de leerlingen hoe hen het ervaren in de klas. Graag wil ik van de leerlingen weten of ze ook ervaren, dat door minder afleidend gedrag in de klas de lesstof bij hen beter beklift.

Welke bewijzen ga ik verzamelen om mijn ontwikkeling zichtbaar te maken?

- Feedback van collega's na een lesobservatie.
- Feedback van de leerlingen in de klas. Door vragenlijsten monitoren hoe de leerlingen les ervaren.
- In magister kijken of er een verandering in de cijfers plaatsvindt.

Vakdidactische bekwaamheid.

Leerdoel.

Graag wil ik meer inzicht krijgen in het denken van de leerling. Hoe denken de leerlingen over wiskunde onderwerpen en hoe komen ze tot een oplossing of antwoord. Welke route leggen de leerlingen in hun hoofd af, wat zijn de misconcepties en met welke essentiële kenmerken lossen ze de opdrachten goed op.

Wanneer ben ik tevreden en heb ik mijn doel bereikt?

Wanneer de leerlingen hun denkwijze in de klas kunnen uitleggen en dit regelmatig terug komt tijdens de les. Als ik vragen stel aan de leerlingen en de leerlingen kunnen uitleggen hoe ze tot een antwoordt komen. Dat leerlingen in plaats van een formule klakkeloos gebruiken weten waarom ze hem gebruiken. Proberen de leerlingen van conceptueel begrip naar relationeel begrip te krijgen. Dit gaat natuurlijk nooit op voor alle leerlingen in de klas maar als je een groot gedeelte meekrijgt dan is mijn doel bereikt.

Welke literatuur kan je helpen?

Kemps (1978) <https://teamone.msuurbanstem.org/wp-content/uploads/2014/07/Skemp-Relational-Instrumental-clean-copy-AT-1978.pdf>

Skemp, R. R. (2006). Relational Understanding and Instrumental Understanding. *Mathematics teaching in the middle school*, 12(2), 88-95.

Welke activiteiten ga ik ondernemen?

- In de lessen vragen stellen welke het denken van de leerling blootgeeft.
- De uitwerkingen van de leerlingen noteren en uitleg hierover vragen bij de leerlingen.

- Padlet verdelen onder de leerlingen met opdrachten. Uitwerkingen opschrijven bij de opgaves met uitleg.

Welke hulp heb ik nodig om dit doel te bereiken?

Oprachten vanuit het wiskunde systeem om de padlets te maken voor de leerlingen. Collega's die me helpen om de vraagstelling zo te formuleren dat het denken van de leerling zichtbaar wordt. Medestudenten vragen welke ervaringen zij hebben met het stellen van vragen om erachter te komen hoe leerlingen denken. Literatuur lezen om je vraagstelling over het denken van de leerling te bevorderen.

Waar wil ik feedback op hebben en van wie?

Graag wil ik van leerlingen feedback krijgen over hun denken. Of de vragen die ik aan hen stel het denken van de leerlingen ook bevordert. Ook van collega's wil ik graag horen of de vragen die ik stel invloed heeft op het denken van de leerling.

Welke bewijzen ga ik verzamelen om mijn ontwikkeling zichtbaar te maken?

- Via opdrachten die ik in de klas uitzet onder de leerlingen.
- Vragenlijsten onder de vakcollega's
- Coachgesprekken met de leerlingen en dan specifiek over het denken van de leerling.
- Aantekeningen van de les en het lesverloop.

Professionele basis

Leerdoel

Mijn leerdoel voor professionele basis is het verdiepen van mijn vraagstelling aan collega's en aan ouders. Door meer verdiepende vragen te stellen hoop ik meer informatie te krijgen over de onderwerpen waar ik vragen over heb. Ook wil ik graag door te luisteren naar collega's erachter komen hoe deze collega's over het onderwijs denken. Laatst heb ik een workshop gevolgd van Birgit Telkamp over vragen stellen en luisteren naar elkaar. Vooral het onderdeel van leeg luisteren of vol luisteren vond ik interessant.

Wanneer ben ik tevreden en heb ik mijn doel bereikt?

Ik ben tevreden als ik bij collega's merk dat ik meer verdiepende antwoorden krijg op de vragen die ik stel en we gezamenlijk tot meer inhoudelijkere informatie komen over mijn onderwijs vraagstukken.

Welke literatuur kan me helpen?

Van Rossem, K. (2020). Het Filosofisch Gesprek. De Basis. Leuven-Leusden

Van Rossem, K. (2023). *Vraag raak: Bewust vragen stellen in communicatie*. Lannoo Meulenhoff - Belgium.

Welke activiteiten ga ik ondernemen?

Het geleerde tijdens de workshop ga ik toepassen in de praktijk. Eén vraag tegelijk formuleren en het leeg luisteren naar collega's tijdens hun antwoordt of verhaal. De tien tips van het vragenstellen uit het boek Vraag Raak.

Welke hulp heb je nodig om dit doel te bereiken?

Ik heb de hulp van mijn collega's nodig. Mijn collega's zijn een goede graadmeter om te kijken of tips die ik vanuit de workshop en de literatuur kreeg, op een waardevolle toepas op mijn collega's.

Waar wil ik feedback op hebben en van wie?

Graag wil ik van mijn collega's feedback hebben op mijn manier van vraagstellen. Van deze collega's wil ik graag horen of mijn manier van vraagstellen verandert en verbetert is.

Welke bewijzen ga ik verzamelen om mijn ontwikkeling zichtbaar te maken?

- Enquête onder de collega's uitzetten
- Interview van een collega.